

Bryssel den 21 april 2020
REV3 – ersätter tillkännagivandet
(REV2) av den 13 mars 2019

TILLKÄNNAGIVANDE TILL BERÖRDA AKTÖRER

FÖRENADE KUNGARIKETS UTTRÄDE OCH EU-REGLERNA OM EUROPEISKA FÖRETAGSRÅD

Den 1 februari 2020 utträdde Förenade kungariket ur Europeiska unionen och blev ett tredjeland¹. Utträdesavtalet² föreskriver en övergångsperiod som löper ut den 31 december 2020³. Till och med det datumet är EU-rätten i dess helhet tillämplig på och i Förenade kungariket⁴.

Under övergångsperioden kommer EU och Förenade kungariket att förhandla om ett avtal om ett nytt partnerskap, som bland annat avser inrättandet av ett frihandelsområde. Det är dock inte säkert att ett sådant avtal kommer att ingås och träda i kraft vid övergångsperiodens utgång. Under alla omständigheter skulle ett sådant avtal skapa en förbindelse som när det gäller villkor för marknadstillträde kommer att skilja sig avsevärt från Förenade kungarikets deltagande i den inre marknaden⁵ och EU:s tullunion samt på området för mervärdesskatt och punktskatt.

Efter övergångsperiodens utgång kommer Förenade kungariket dessutom att vara ett tredjeland när det gäller genomförandet och tillämpningen av EU-rätten i EU:s medlemsstater.

Därför erinras alla berörda parter, och särskilt ekonomiska aktörer, om den rättsliga situation som gäller efter övergångsperiodens utgång.

¹ Ett tredjeland är ett land som inte är medlem i EU.

² Avtal om Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands utträde ur Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, EUT L 29, 31.1.2020, s. 7 (nedan kallat *utträdesavtalet*).

³ Övergångsperioden får, före den 1 juli 2020, förlängas med högst ett eller två år (artikel 132.1 i utträdesavtalet). Förenade kungarikets regering har hittills uteslutit en sådan förlängning.

⁴ Med förbehåll för vissa undantag som anges i artikel 127 i utträdesavtalet, vilka inte är relevanta för detta tillkännagivande.

⁵ Ett frihandelsavtal omfattar exempelvis inte de principer som förknippas med den inre marknaden (på området för varor och tjänster), såsom ömsesidigt erkännande, ”ursprungslandsprincipen” och harmonisering. Ett frihandelsavtal undanröjer inte heller tullformaliteter och tullkontroller, inbegripet sådana som rör varors och insatsvarors ursprung samt förbud och restriktioner vad avser import och export.

Råd till berörda aktörer

Företag som omfattas av direktiv 2009/38/EG om inrättande av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare⁶ och som har arbetstagare i Förenade kungariket rekommenderas särskilt att bedöma konsekvenserna av övergångsperiodens utgång med tanke på detta tillkännagivande.

Observera

I detta tillkännagivande behandlas inte EU:s bolagsrätt, särskilt inte konsekvenserna av Förenade kungarikets utträde vad gäller europeiska bolagsformer.

När det gäller dessa aspekter håller andra tillkännagivanden på att utarbetas eller har offentliggjorts⁷.

Efter övergångsperiodens utgång kommer de regler om information till och samråd med arbetstagare på gränsöverskridande nivå som fastställs i direktiv 2009/38/EG inte längre att vara tillämpliga på Förenade kungariket. Detta får bland annat följande konsekvenser:

1. TRÖSKLAR FÖR TILLÄMPNINGEN AV DIREKTIV 2009/38/EG

Direktiv 2009/38/EG innehåller bestämmelser om inrättandet av europeiska företagsråd samt om dessa råds verksamhet och eventuella upplösning. Enligt definitionen i artikel 2 i direktiv 2009/38/EG avses med gemenskapsföretag alla företag med minst 1 000 arbetstagare i medlemsstaterna och minst 150 arbetstagare i var och en av minst två medlemsstater. Med grupp av gemenskapsföretag avses en grupp av företag som kännetecknas av att den har

- minst 1 000 arbetstagare i medlemsstaterna,
- minst två av sina företag i olika medlemsstater,

och

- minst ett av sina företag med minst 150 arbetstagare i en medlemsstat och minst ett annat av sina företag med minst 150 arbetstagare i en annan medlemsstat.

När det ska fastställas huruvida det är fråga om ett gemenskapsföretag eller en grupp av gemenskapsföretag enligt direktiv 2009/38/EG kommer Förenade kungariket efter övergångsperiodens utgång inte längre att räknas som en medlemsstat, och arbetstagare i Förenade kungariket kommer inte längre att räknas som arbetstagare i medlemsstaterna.

⁶ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/38/EG av den 6 maj 2009 om inrättande av ett europeiskt företagsråd eller ett förfarande i gemenskapsföretag och grupper av gemenskapsföretag för information till och samråd med arbetstagare (EUT L 122, 16.5.2009, s. 28).

⁷ https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/preparing-end-transition-period_sv

Om de relevanta trösklarna inte längre uppnås vid övergångsperiodens utgång kommer följaktligen ett europeiskt företagsråd, trots att det redan inrättats, inte längre att omfattas av de rättigheter och skyldigheter som följer av tillämpningen av direktiv 2009/38/EG. Det europeiska företagsrådet kan dock fortsätta att verka i enlighet med relevant nationell rätt.

Övergångsperiodens utgång kan även påverka den centrala ledningens skyldighet att inleda förhandlingar om inrättandet av ett europeiskt företagsråd eller ett informations- och samrådsförfarande på skriftlig begäran av minst 100 arbetstagare eller deras representanter vid minst två företag eller driftsställen i minst två olika medlemsstater (artikel 5.1 i direktiv 2009/38/EG).

2. MÖJLIGHETER FÖR ARBETSTAGARE I FÖRETAG I FÖRENADE KUNGARIKET ATT DELTA I EUROPEISKA FÖRETAGSRÅD

Efter övergångsperiodens utgång kommer deltagande av arbetstagare i företag i Förenade kungariket visserligen inte längre att räknas som deltagande av arbetstagare i ett företag i medlemsstaterna (se ovan), men direktiv 2009/38/EG ger representanter från tredjeländer möjlighet att delta i europeiska företagsråd⁸. Därför kommer representanter från Förenade kungariket att kunna delta i europeiska företagsråd, när detta stadgas i det relevanta avtal som det hänvisas till i artikel 6 i direktiv 2009/38/EG.

3. KRAV PÅ VAR DEN CENTRALA LEDNINGEN/DEN CENTRALA LEDNINGENS REPRESENTANT SKA VARA LOKALISERAD

Enligt artikel 4.1 och 4.2 i direktiv 2009/38/EG, ska den centrala ledningen eller den centrala ledningens representant finnas i EU. De europeiska företagsråd som efter övergångsperiodens utgång fortfarande når trösklarna i artikel 2 i direktiv 2009/38/EG i unionen men som har sin centrala ledning eller sin representant i Förenade kungariket måste därför antingen flytta över rollen som central ledning till en medlemsstat eller också måste den centrala ledningen utse en ny representant i en medlemsstat. Om den centrala ledningen inte vidtar någon av dessa åtgärder före övergångsperiodens utgång kommer representantens roll från och med den dagen automatiskt att överflyttas till det driftsställe eller företag i företagsgruppen som har flest arbetstagare i en medlemsstat, vilket kommer att bli ”den presumerade centrala ledningen” i enlighet med artikel 4.3 i direktiv 2009/38/EG.

4. LAGSTIFTNING SOM ÄR TILLÄMPLIG PÅ DET AVTAL SOM AVSES I ARTIKEL 6 I DIREKTIV 2009/38/EG

Efter övergångsperiodens utgång kommer lagstiftningen i den medlemsstat där den centrala ledningen, ”den presumerade centrala ledningen” eller den centrala ledningens representant finns att vara tillämplig, för att säkerställa att arbetstagares rättigheter enligt direktiv 2009/38/EG fortsatt kan upprätthållas inom EU.

Även om det således inte är nödvändigt att ändra avtal där det hänvisas till lagstiftningen i Förenade kungariket, rekommenderas det starkt, av tydlighets- och

⁸ Se artikel 1.6 jämförd med artikel 6.2 a i direktiv 2009/38/EG.

rättssäkerhetsskäl, att avtalen ändras så att de uttryckligen föreskriver en medlemsstats lagstiftning (se nedan i avsnitt 6 i detta tillkännagivande).

5. ANDRA ASPEKTER

Övergångsperiodens utgång kan även vara avgörande för att fastslå följande:

- Den lagstiftning som ska tillämpas för att fastställa om ett företag är ett ”kontrollerande företag” (artikel 3 i direktiv 2009/38/EG).
- De ledamöter i det särskilda förhandlingsorganet som ska väljas eller utnämnas i proportion till antalet arbetstagare i varje medlemsstat som är anställda vid gemenskapsföretaget eller gruppen av gemenskapsföretag, på så sätt att varje medlemsstat har en ledamot per grupp av anställda arbetstagare som utgör 10 % av antalet anställda arbetstagare i samtliga medlemsstater, eller per del av sådan grupp (artikel 5.2 b i direktiv 2009/38/EG).

6. AVTAL SOM AVSES I ARTIKEL 6 I DIREKTIV 2009/38/EG

Enligt artikel 6 i direktiv 2009/38/EG ska europeiska företagsråd inrättas och deras verksamhet baseras på ett avtal som förhandlats fram mellan arbetsmarknadens parter och den centrala ledningen.

Övergångsperiodens utgång kan leda till väsentliga omstruktureringar i ett ”gemenskapsföretag” eller i en ”grupp av gemenskapsföretag” i den mening som avses i den bestämmelsen och påverka etablerade europeiska företagsråd. I samband med de pågående förhandlingarna kan de ovannämnda konsekvenserna behöva beaktas. Befintliga avtal kan komma att behöva ändras så att de tar hänsyn till de ovannämnda konsekvenserna. I artikel 13 i direktiv 2009/38/EG föreskrivs ett förfarande för ändring av avtal, om inga anpassningsåtgärder föreskrivs i det gällande avtalet.

På kommissionens webbplats om arbetsrätt (<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=157>) finns allmänna upplysningar om information till och samråd med arbetstagare på gränsöverskridande nivå. Webbplatsen kommer att uppdateras med ytterligare information vid behov.

Europeiska kommissionen
Generaldirektoratet för sysselsättning, socialpolitik och inkludering